

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců JUDr. Faisala Husseiniho a Mgr. Petra Pospíšila ve věci

žalobce: **Vinařství Černý Valtice s.r.o.**, IČO 27755983
sídlem Střelecká č. ev. 61, 691 42 Valtice
zastoupený advokátem JUDr. Jaroslavem Celnarem
sídlem nám. T. G. M. 38/10, 690 02 Břeclav

proti
žalovanému: **Státní zemědělská a potravinářská inspekce, ústřední inspektorát**
sídlem Květná 15, 603 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 10. 2016, č. j. SZPI/AA787-14/2016,

takto:

- I. Pokuta uložená žalobci rozhodnutím Státní zemědělské a potravinářské inspekce, inspektorátu v Brně ze dne 18. 3. 2016, č. j. SZPI/AA787-10/2016, ve spojení s rozhodnutím Státní zemědělské a potravinářské inspekce, ústředního inspektorátu ze dne 11. 10. 2016, č. j. SZPI/AA787-14/2016, **se snižuje** na částku 100 000 Kč.
- II. Ve zbytku **se žaloba zamítá**.
- III. Žalobci **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.
- IV. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou doručitou dne 9. 12. 2016 Krajskému soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Státní zemědělské a potravinářské inspekce, inspektorátu v Brně (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 18. 3. 2016, č. j. SZPI/AA787-10/2016 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“) a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Tímto rozhodnutím byla žalobci uložena pokuta ve výši 300 000 Kč za správní delikt uvedený v § 16 odst. 1 písm. a) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění rozhodném pro projednávanou věc (dále jen „kontrolní řád“). Ve výroku II. prvostupňového rozhodnutí pak byla žalobci uložena povinnost zaplatit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.
2. Uvedeného správního deliktu se měl žalobce dopustit tím, že při kontrole provedené dne 30. 10. 2015 na provozovně umístěné na adrese Střelecká 116, 691 42 Valtice nevytvořil podmínky pro výkon kontroly a neumožnil inspektorům správního orgánu I. stupně výkon jejich oprávnění, neboť je (s výjimkou vstupních prostor) nepustil do uvedené provozovny a neumožnil inspektorům provedení kontroly, čímž porušil § 10 odst. 2 kontrolního řádu. Jednatel žalobce Ing. V. Č., který v den kontroly nebyl na místě přítomen, totiž dle protokolu o kontrole ze dne 30. 10. 2015, č. P053-70994/15 prostřednictvím telefonu přítomnému pracovníkovi E. O. sdělil, aby kontrolory inspekce do provozovny nepouštěl, na nic jim neodpovídal a nic nepodepisoval. Správní orgán I. stupně v návaznosti na tyto skutečnosti vydal příkaz ze dne 10. 1. 2016, č. j. SZPI/AA787-3/2016, jímž žalobci uložil zmíněnou pokutu ve výši 300 000 Kč. Vzhledem k tomu, že žalobce podal odpor, byl příkaz zrušen a ve věci bylo vedeno správní řízení, jež vyústilo ve vydání shora specifikovaného prvostupňového rozhodnutí, v němž byl žalobce uznán vinným předmětným deliktem, a byla mu uložena pokuta ve výši 300 000 Kč.
3. Pokud jde o výši pokuty, správní orgán I. stupně se v prvostupňovém rozhodnutí zabýval i možným likvidačním dopadem na žalobce. Za tímto účelem vycházel také z rozvahy a výkazu zisků a ztrát za roky 2013, 2014 a 2015. Správní orgán I. stupně uvedl, že uložená pokuta netvoří ani 10 % ročních tržeb žalobce v roce 2015 a představuje více než 10 % ročních tržeb v letech 2013 a 2014. V roce 2015 měl žalobce vlastní kapitál ve výši 1 745 000 Kč, oběžná aktiva ve výši 3 052 000 Kč a krátkodobý finanční majetek ve výši 261 000 Kč. Správní orgán I. stupně s přihlédnutím k těmto a dalším okolnostem uzavřel, že uložená pokuta pro žalobce nebude mít likvidační účinek.
4. Žalobce se proti tomuto rozhodnutí bránil odvoláním, v němž napadal jak výrok o vině, tak i nepřiměřenost uložené pokuty. Ve vztahu k uložené sankci žalobce již v odvolání namítal, že tato je likvidační vzhledem k velikosti společnosti a poukázal též na to, že žalobce v zásadě ani negeneruje zisk. Žalovaný označil odvolání za nedůvodné. K výši pokuty uvedl, že z prvostupňového rozhodnutí je zřejmé, že žalobce nevykazuje stav předlužení a ani po uložení pokuty nedojde ke stavu záporného vlastního kapitálu. Poukázal na výši tržeb žalobce přesahující v roce 2015 částku 4 000 000 Kč a na zásoby ve výši 2 359 000 Kč. Vyloučil tedy, že by pokuta měla mít pro žalobce likvidační účinek a pokutu shledal jako přiměřenou.

II. Obsah žaloby

5. Toto rozhodnutí napadl žalobce správní žalobou, ve které brojil toliko proti uložené pokutě. Podle něj byla pokuta uložena v nepřiměřené výši a je pro něj v zásadě likvidační. Zároveň žalobce navrhl moderaci uložené pokuty ve smyslu § 78 odst. 2 zákona č.

150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), tedy aby krajský soud od uložené sankce upustil (aby pokutu uloženou rozhodnutími správních orgánů zrušil v celém rozsahu), případně ji snížil.

6. Pokud jde o likvidační charakter pokuty, žalobce namítal, že uložení pokuty ve výši 10 % ročního obrátu je likvidační pro jakoukoliv společnost, zvláště pro malou společnost, jakou je žalobce. Jedná se o firmu v podstatě teprve začínající, která je odvislá od ročního zemědělského cyklu a velmi nepravidelných finančních toků. Žalobce také dosud nevykazuje žádný zisk a v zásadě má jen jediného zaměstnance. Pokuta tak neodpovídá jeho ekonomickému stavu.
7. Dále žalobce upozornil na případ řešený u krajského soudu pod sp. zn. 29 A 43/2011, kdy byla udělena pokuta ve výši 50 000 Kč v podstatě za stejných podmínek jako je tomu v nyní projednávané věci. Přesto žalovaný uložil pokutu 6x nižší, ačkoli ekonomická síla Templářských sklepů Čejkovice, vinařské družstvo, je mnohem větší než u žalobce.
8. Žalobce navrhl, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil, případně aby uloženou pokutu přiměřeně snížil.

III. Vyjádření žalovaného

9. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že správní orgán I. stupně se majetkovými poměry žalobce zabýval a žalovaný se ztotožnil s jeho závěrem, že uložená pokuta nebude mít likvidační účinek. K tomu žalovaný odkázal na odůvodnění prvostupňového rozhodnutí.
10. K odkazu žalobce na obdobnou věc týkající se Templářských sklepů Čejkovice žalovaný upozornil na to, že tento případ se týkal člena představenstva uvedené korporace. V souladu s tehdejší právní úpravou, zákonem č. 552/1991 Sb., o státní kontrole (dále jen „zákon o státní kontrole“) bylo možné uložit pořádkovou pokutu pouze do výše 50 000 Kč (§ 19 odst. 1 uvedeného zákona). V tomto případě tak byla udělena nejvyšší možná pokuta. Podle nové právní úpravy – kontrolního řádu – je nyní neposkytnutí součinnosti postihováno jako správní delikt, za nějž lze nyní uložit pokutu až do výše 500 000 Kč. Vzhledem k tomu, že nová právní úprava stanovuje 10x vyšší horní hranici pokuty, není možné předmětné případy porovnávat.
11. Závěrem pak žalovaný zdůraznil, správní orgán I. stupně přihlédl v souladu s § 17 odst. 2 kontrolního řádu ke všem zákonným kritériím a jeho úvahy žalovaný řádně přezkoumal, na což také plně odkazuje.

IV. Ústní jednání

12. Žalobce při ústním jednání dne 18. 12. 2018 v první řadě odkázal na žalobu a svou repliku k vyjádření žalovaného. Přitom zdůraznil, že se v jeho případě jedná o malou společnost s jedním zaměstnancem, kdy v době kontroly nebyl jednatel přítomen a na místě byl pouze zmíněný zaměstnanec – pomocný dělník, který o věcech, které měly být předmětem kontroly (skladové hospodářství, účetnictví apod.), nic neví.
13. Pokuta za pochybení žalobce každopádně byla stanovena ve velmi vysoké výši. Oficiálně šlo o 10 % z ročního obrátu, aritmeticky se tak věc skutečně jeví, nicméně reálně šlo o 17 – 18 % z obrátu. Danou částku pokuty totiž nelze uplatnit do nákladů – žalobce ji proto musí fakticky platit ze zdaněného zisku. Pokud má být k dispozici částka na pokutu 300 000 Kč, je třeba vytvořit zisk ve výši 480 000 Kč, ze kterého se odvádí daň z příjmů

právníky osob či daň z přidané hodnoty, a teprve potom zbude oněch 300 000 Kč. Ve skutečnosti je tak finanční zatížení žalobce výrazně vyšší, než jak to prezentuje žalovaný.

14. Pokuta je dle žalobce vysoká i s ohledem na sazbu, která neplatí jen pro malé společnosti či různé drobné právnické osoby a fyzické osoby, ale uplatňuje se i na společnosti velké. Zde je třeba vzít v potaz, jaký by byl poměr pokuty např. k obratu společnosti, jako je Agrofert; obdobnou pokutu, jako dostal žalobce, by tak mohly dostávat i společnosti se stamilionovými či miliardovými obraty. Lze také zohlednit, jak vysoké pokuty dostávají kupř. velké obchodní řetězce za daleko závažnější porušení zákona. Jde často o částky do 200 000 Kč. I proto se pokuta uložená žalobci jeví jako nepřiměřená.
15. Ve věci je navíc třeba vzít v potaz, že v případě podnikání žalobce se jedná o zemědělskou činnost, která má sezónní charakter, je třeba zohlednit dotace, na kterých se závislý, a v té souvislosti pro něj představuje pokuta ohromné ekonomické zatížení, pokud se přihlédne k tomu, že musí splácet i různé leasingy apod. Pokud žalobce nevyužije cizí zdroje a nedosáhne na ně – různé půjčky, úvěry apod., kdy banky nerady půjčují na splátky veřejnoprávních sankcí, pokud vidí, že dotčený subjekt splácí různé leasingy apod., tak je žalobce existenčně ohrožený; pokuta ve výši 17 – 18 % z obratu je pro něj likvidační. Pokuta tak je zjevně nepřiměřená.
16. Žalovaný ve věci odkázal na své vyjádření k žalobě. Poukázal také na tu část svého rozhodnutí, v níž naznačil žalobci cestu, jak situaci řešit, a to prostřednictvím splátkového kalendáře; srovnatelné subjekty přitom takové řešení obvykle volí. Žalovaný také zmínil, že s žalobcem personálně propojená společnost taktéž neumožnila provedení kontroly
17. V reakci na to žalobce uvedl, že se neřeší problematika „spřízněné“ společnosti BLACQIN s.r.o., nýbrž společnosti Vinařství Černý Valtice s.r.o. Zároveň zmínil, že ve zvoleném obchodním modelu společnost BLACQIN s.r.o. zajišťuje obchodní činnost a samotné činnosti vinařské povahy se věnuje především žalobce. Navíc žalobce o splátkový kalendář požádal. Pokud by tak neučinil, nemohl by dále ekonomicky fungovat.
18. Ve svém konečném návrhu žalobce opětovně uvedl, že se v jeho případě jedná o malou, začínající společnost, kdy společníci – otec a syn – podnikají v rámci rodinného vinařství. Pokuta je i důsledkem nešťastné shody okolností, kdy nebyl přítomen jednatel, jinak by kontrola proběhla. V situaci, kdy žalobce brojí pouze proti výši pokuty, uvádí, že 300 000 Kč je příliš citelný zásah do jeho hospodaření a nastalá situace jej může ohrozit i existenčně. Pokud by byla stejná měřítko jako na něj používána i na zmíněné velké společnosti, musely by tyto dostávat pokuty v řádech stamilionů. Žalobci přitom byla uložena pokut ve výši 60 % maximální sazby. Pokuta sice má být trestem, ale v situaci, v níž se žalobce nachází, by smysl dávala pokuta ve výši několika desítek tisíc Kč. Žalobce se ve svém hospodaření pohybuje „kolem nuly“, má jediného zaměstnance, není schopen produkovat tolik vína, aby byl s to pokutu zaplatit. Společníci v rámci činnosti žalobce dělají vše sami a osobně, starší ze společníků pracuje pro žalobce prakticky zadarmo. Zisk žalobce reinvestoval, kdy efekt vinařské činnosti nastupuje až zhruba čtvrtým rokem – do té doby se jen čeká, investuje do vybavení, technologií apod.
19. V rámci ústního jednání soud provedl žalobcem navržené důkazy v podobě výkazu zisků a ztrát ke dni 31. 12. 2015; rozvahy ke dni 31. 12. 2015; rozvahy ke dni 31. 12. 2016; výkazu zisků a ztrát ke dni 31. 12. 2016; přiznání k dani z příjmů právnických osob za zdaňovací období roku 2016; přiznání k dani z příjmů právnických osob za zdaňovací období roku

2015; přílohy k účetní závěrce k rozvahovému dni 31. 12. 2015; „výsledovky analyticky“ za rok 2016; „rozvahy analyticky“ za rok 2016; rozvedení věcné náplně částek vykázaných ve formuláři k dani z příjmů právnických osob ze dne 19. 7. 2017; přílohy k účetní závěrce (rozvahový den 31. 12. 2015, uvedeny jsou osoby podílející se více než 20 % na základním kapitálu žalobce – Ing. V. Č. 51 %, A. Č. 49 %). Těmito důkazy žalobce hodlal doložit, že se v jeho případě jedná o malou společnost, v podstatě začínající, která ne hospodářsky s takovými výsledky, v souvislosti s nimiž by bylo možné hovořit o přiměřenosti uložené pokuty. Soud naopak neprovedl důkaz v podobě rozhodnutí o povolení splátek, neboť se pro rozhodování o otázce moderace sankce jedná o důkaz nadbytečný.

V. Posouzení věci soudem

20. Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 s. ř. s.), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a jedná se o žalobu přípustnou (zejména § 65, § 68 a § 70 s. ř. s.).
21. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích uplatněných žalobních bodů, jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti, a dospěl k závěru, že žaloba je **částečně důvodná**.
22. Podstatou projednávané věci byla námitka, že uložená pokuta je nepřiměřeně vysoká a likvidační. Posouzení této otázky se rozpadá do dvou rovin, jež představuje i) posouzení zákonnosti uložené sankce (kam spadá i zhodnocení, zda uložená pokuta nemá likvidační charakter) a ii) posouzení, zda pokuta není zjevně nepřiměřená (žalobce totiž učinil moderační návrh podle § 78 odst. 2 s. ř. s.).
23. Pro vysvětlení pak krajský soud ještě předesílá, že správní soudy nejsou oprávněny posuzovat prostou přiměřenost uložené sankce. Ukládání sankcí za správní delikt je totiž projevem volného uvážení správních orgánů; jeho soudní přezkum je proto již z podstaty věci zásadně omezen. Nejvyšší správní soud k tomu v rozsudku ze dne 3. 4. 2012, č. j. 1 Afs 1/2012-36, publikovaném pod č. 2671/2012 Sb. NSS (všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná též na www.nssoud.cz), uvedl: „*ukládání pokut za správní delikty se děje ve sféře volného správního uvážení (diskrečního práva) správního orgánu, tedy v zákonem dovolené volnosti správního orgánu rozhodnout ve vymezených hranicích, resp. volit některé z více možných řešení, které zákon dovoluje. Na rozdíl od posuzování otázek zákonnosti, jimiž se soud musí při posuzování správní věci k žalobní námitce zabývat, je oblast správní diskrece soudní kontrole prakticky uzavřena. Podrobit volné správní uvážení soudnímu přezkoumání při hodnocení zákonnosti rozhodnutí lze jen potud, překročil-li správní orgán zákonem stanovené meze tohoto uvážení, vybočil-li z nich nebo volné uvážení zneužil. Není však v pravomoci správního soudu, aby vstoupil do role správního orgánu a položil na místo správního uvážení uvážení soudcovské a sám rozhodl, jaká pokuta by měla být uložena. To by mohl soud učinit podle § 78 odst. 2 s. ř. s. jen na návrh žalobce, pokud by dospěl k závěru, že pokuta byla správním orgánem uložena ve zjevně nepřiměřené výši (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 8. 2003, č. j. 6 A 96/2000 - 62, publikovaný pod č. 225/2004 Sb. NSS, www.nssoud.cz). [...] Uložení pokuty v mezích zákonných podmínek je součástí posouzení zákonnosti přezkoumávaného správního rozhodnutí (§ 78 odst. 1 s. ř. s.). [...] V posuzovaném případě byl krajský soud oprávněn hodnotit námitku žalobkyně týkající se nepřiměřenosti výše uložené sankce pouze z hlediska zákonnosti. Z judikatury Nejvyššího správního soudu přitom vyplývá, že při posuzování zákonnosti uložené sankce správní soud k žalobní námitce přezkoumá, zda správní orgán při stanovení výše sankce zohlednil všechna zákonem stanovená kritéria, zda jeho úvahy o výši pokuty jsou racionální, ucelené, koherentní a*

v souladu se zásadami logiky, zda správní orgán nevybočil z mezí správního uvážení nebo jej nezneužil, ale rovněž, zda uložená pokuta není likvidační [srov. např. usnesení rozšířeného senátu ze dne 20. 4. 2010, č. j. 1 As 9/2008-133, publikované pod č. 2092/2010 Sb. NSS, www.nssoud.cz, nebo nálezy Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 3/02 ze dne 13. 8. 2002 (N 105/27 SbNU 177; 405/2002 Sb.), nebo sp. zn. Pl. ÚS 38/02 ze dne 9. 3. 2004 (N 36/32 SbNU 345; 299/2004 Sb.); oba dostupné na <http://nalus.usoud.cz>]. Při hodnocení zákonnosti uložené sankce správními soudy není dán soudu prostor pro změnu a nahrazení správního uvážení uvážením soudním, tedy ani prostor pro hodnocení prosté přiměřenosti uložené sankce. Přiměřenost by při posuzování zákonnosti uložené sankce měla význam jediné tehdy, pokud by se správní orgán dopustil některé výše popsané nezákonnosti, v jejímž důsledku by výše uložené sankce neobstála, a byla by takříkajíc nepřiměřená okolnostem projednávaného případu.“

24. Vázán těmito východisky krajský soud k bodu i) konstatuje, že uložená pokuta ve výši 300 000 Kč z hlediska „prosté“ zákonnosti ob stojí. Správní orgány se pohybovaly v rámci zákonného rozpětí stanoveném v § 16 odst. 2 kontrolního řádu, podle kterého bylo možné uložit pokutu až do výše 500 000 Kč. Pokutu také přezkoumatelným, uceleným a koherentním způsobem odůvodnily.
25. Klíčovou částí žaloby byly námitky týkající se likvidačního charakteru uložené pokuty. Zde krajský soud předně upozorňuje, že majetkové poměry pachatele deliktu nepatří mezi výslovně zákonem uvedená kritéria pro ukládání pokut za správní delikty. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu (usnesení ze dne 20. 4. 2010, č. j. 1 As 9/2008-133, publikované pod č. 2092/2010 Sb. NSS) v souvislosti s tím dovodil, že uložená pokuta nesmí mít likvidační dopad. Správní orgány jsou povinny dbát toho, aby ukládaná pokuta neměla likvidační charakter. Této povinnosti správní orgány dostály. Správní orgán I. stupně na základě účetních výkazů zhodnotil ekonomickou situaci žalobce z pohledu možného dopadu uložené pokuty. Je potřeba říci, že správní orgán I. stupně vycházel hned z několika ukazatelů: vlastního kapitálu a obratu žalobce, ale také výše oběžných (a tedy poměrně likvidních) aktiv, výše krátkodobých závazků nebo výše krátkodobého finančního majetku. Žalovaný tyto úvahy přezkoumal a jmenovitě poukázal též na výši zásob. Správní orgány se tak ekonomickým stavem žalobce – jeho schopností pokutu zaplatit – zabývaly poměrně podrobně a nelze říci, že by se dopadem sankce zabývaly jen formálně. Správní orgány zkoumaly účetní výkazy hned za tři roky, měly tak povědomí nejen o aktuálním stavu hospodaření žalobce, ale i o jeho vývoji. Zásadní byly zejména informace nejaktuálnější, tedy z rozvahy a výkazu zisku a ztráty za rok 2015.
26. O ekonomickém stavu obchodní společnosti a s tím související platební schopnosti vypovídá celá řada ukazatelů; jako jeden z hlavních je to vedle výše vlastního kapitálu také obrat společnosti. Správní orgán I. stupně upozornil, že vlastní kapitál žalobce v roce 2015 dosahoval výše 1 745 000 Kč (neindikoval tak stav předlužení a převyšoval uloženou pokutu takřka šestinásobně). Pokud jde o výši obratu, oba správní orgány vycházely z toho, že obrat žalobce v roce 2015 převyšoval 4 mil. Kč a uložená pokuta tak nepřesáhla 10 % tohoto obratu. Obrat společnosti přitom nepochybně vypovídá dost o její ekonomické síle, stejně jako poměr pokuty k tomuto obratu může indikovat likvidační charakter sankce. Byť lze žalobce označit za menší společnost, obrat ve výši 4 mil. Kč není vyloženě nízký. Krajský soud k tomu doplňuje, že z výkazů zisku a ztráty za roku 2013 – 2015 vyplývá, že tržby společnosti a její ekonomická situace se vyvíjela pozitivně, což svědčilo o rozvoji podnikání žalobce.

27. Pokud jde o úvahu správních orgánů, podle níž pokuta nepřesahuje 10 % jeho ročních tržeb a nemůže tak být likvidační, tato byla doplněna zkoumáním i dalších kritérií, ze kterých bylo možné uvažovat o schopnosti žalobce pokutu uhradit (viz níže). Z tohoto pohledu tak není až tak důležité, jakou část ročních tržeb může představovat pokuta, aby ještě nebyla likvidační. Žádná obecná, vždy platná, odpověď na tuto otázku neexistuje. Správní orgány musí zkoumat celkovou ekonomickou situaci subjektu – jeho hospodaření, majetek, platební schopnost atd. Jistě přitom mohou nastat případy, kdy by byla pokuta likvidační i v situaci, kdy by dosahovala např. jen 5 % ročních tržeb. Pokuta nepřesahující 10 % tržeb by obecně neměla být ve výrazném nepoměru k výkonnosti daného podnikatelského subjektu a vymykát se tak jeho možnostem.
28. Dalšími významnými indikátory platební schopnosti žalobce je pak výše oběžných aktiv, které v roce 2015 dosahovaly částky 3 052 000 Kč a navíc od roku 2014 narostly (v roce 2014 to bylo 2 619 000 Kč). Podstatnou část oběžných aktiv pak představovaly zásoby (2 359 000 Kč). Ještě důležitějším faktorem pak nepochybně je výše krátkodobého finančního majetku, v případě žalobce přímo hotových peněz, která dosahuje částky bezmála odpovídající uložené pokutě. Podle rozvahy z roku 2015 žalobce disponoval částkou 261 000 Kč (jednalo se o údaje dle rozvahy doložené ve správním spise – k tomu také viz níže). Právě výši vlastního kapitálu, výši krátkodobého finančního majetku a výši oběžných aktiv považuje krajský soud jako klíčové ukazatele pro závěr, že uložená pokuta pro žalobce nebude mít likvidační dopad. Majetek žalobce na zaplacení uložené pokuty dostačoval. O tom, že pokuta ve svých důsledcích nepředstavovala likvidační zásah, ostatně svědčí i skutečnost, že žalobce doposud vyvíjí ekonomickou činnost (to soud uvádí pouze podpůrně, při vědomí, že otázku zákonnosti sankce hodnotí ve smyslu § 75 odst. 2 s. ř. s., tedy že při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu).
29. Z hlediska zákonnosti uložené sankce ani žalobce v podstatě nezpochybňoval, že z jeho strany k zaviněnému porušení zákona došlo. Soud také nemá pochybnosti o tom, že se jednalo o zavinění úmyslné, kdy bylo možné uvažovat o tom, že se svým jednáním mohl žalobce teoreticky vyhnout i pokutě daleko vyšší, a to za porušení svých hmotněprávních povinností dle zákona č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o vinohradnictví a vinařství).
30. Poté, co soud shledal uloženou pokutu zákonnou, zabýval se tím, zda není zjevně nepřiměřená. Žalobce totiž ve smyslu § 78 odst. 2 s. ř. s. navrhl, aby krajský uloženou pokutu přiměřeně snížil. Ohledně této otázky je ovšem potřeba říci, že smyslem a účelem moderace není hledání „ideální“ výše sankce soudem místo správního orgánu, ale její korekce v případech, že by sankce, pohybující se nejen v zákonném rozmezí a odpovídající i všem zásadám pro její ukládání a zohledňující kritéria potřebná pro její individualizaci, zjevně neodpovídala zobecnitelné představě o adekvátnosti a spravedlnosti sankce (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2012, č. j. 7 As 22/2012-23, publikovaný pod č. 2672/2012 Sb. NSS).
31. V tomto směru již soud žalovanému přisvědčit nemohl.
32. Bez ohledu na skutečnost, že žalobce představuje společnost personálně propojenou se společností BLACQIN s.r.o., v jejímž případně mělo dojít k opakovanému obdobnému porušení kontrolního řádu (o příslušných skutečnostech má soud povědomí ze své úřední činnosti, kdy o obdobné žalobě společnosti BLACQIN bylo řízení vedeno pod sp. zn. 30

A 211/2016), není možné u žalobce hovořit o tom, že by se u něj samotného jednalo o „recidivu“. V případě žalobce tak šlo o první podobné porušení zákona, přičemž pokuta mu za toto první porušení byla uložena ve výši 60 % maximální možné sazby. Již na první pohled ji tak lze označit za velmi přísnou a ne zcela obvyklou (byť to samo o sobě ještě neznamená, že je taková pokuta zjevně nepřiměřená).

33. Podle názoru soudu však bylo v souvislosti s výše uvedeným třeba vzít v potaz ekonomickou situaci žalobce, a to nad rámec kritéria, zda je pro něj pokuta likvidační. Ustanovení § 17 odst. 2 kontrolního řádu v rozhodném znění hovořilo o tom, že „[p]ři určení výměry pokuty právnické osobě se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán“. Co se rozumí závažností správního deliktu, zákonodárce rozvedl v citovaném ustanovení, přičemž s jednotlivými kategoriemi, které jsou demonstrativně uvedeny (způsob spáchání deliktu, jeho následky a okolnosti, za nichž byl spáchán) se žalovaný vypořádal. S hodnocením správních orgánů v tomto směru soud souhlasí, nicméně v rámci individualizace konkrétně ukládaného trestu, aby odpovídal okolnostem věci, je třeba zohlednit i další výslovně neuvedené okolnosti věci, za které lze považovat i majetkové poměry sankcionovaného subjektu, a to tak, aby ukládaný trest plnil rovněž represivní funkci, ale přiměřeně k okolnostem vážícím se k delikventovi, tedy i k jeho majetkovým poměrům.
34. Výše uvedená úvaha soudu zapadá do doktrinárních závěrů s nyní posuzovanou materií příbuzných, dle kterých „[p]ři výběru druhu správního trestu a jeho výměry je třeba též zohlednit osobní poměry pachatele (ať již jde o fyzickou, či právnickou osobu), ačkoliv tyto přímo nesouvisí se spáchaným skutkem. Právě tyto osobní poměry totiž mají značný vliv na to, jak konkrétní pachatel určitý správní trest pocítí či naopak nepocítí“ [viz Brož, J. Komentář k § 37 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. In: Bohadlo, D. a kol. Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Komentář. Praha: Wolters Kluwer (ČR), 2018].
35. Z dané situace se tak soud nedomnívá, s odkazem na již citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2012, č. j. 7 As 22/2012-23, že by v daném případě uložená sankce odpovídala zobecnitelné představě o adekvátnosti a spravedlnosti sankce.
36. Jak již bylo naznačeno, ve zbytku Krajský soud v Brně úvahy správních orgánů o závažnosti deliktu žalobce nijak nezpochybňuje a přijímá je. Ačkoli rovněž dospěl k tomu, že uložená pokuta nebyla likvidační, domnívá se na druhou stranu, že její konkrétní výše jde za mez, která je s ohledem na ekonomické poměry žalobce akceptovatelná, a to také proto, že v jeho podmínkách citelnou sankci, která ještě splňuje podmínku potřebné tvrdosti, představuje i trest nižší (tedy takový, který postačuje k naplnění smyslu a funkcí trestání a zároveň nezatěžuje dotčený subjekt nad spravedlivou míru).
37. K tomu soud dodává, že některé aspekty ekonomických poměrů žalobce a jeho hospodářské kondice již byly zmíněny výše. Žalovaný je správně vzal v potaz, avšak v posledku uloženou sankci jim nepřizpůsobil. I z provedeného dokazování při ústním jednání před soudem vyplývá, že žalobce za roku 2015 dosáhl „výkonů“ (tržby minus změna stavu vlastních zásob) ve výši 3 266 tisíc Kč, kdy jeho provozní výsledek hospodaření byl 235 tisíc Kč, finanční výsledek hospodaření – 114 tisíc Kč (v minulé období – 113 tisíc Kč) a výsledek hospodaření před zdaněním 121 tisíc Kč (srovnatelný výsledek byl v roce 2014); o těchto skutečnostech hovoří výkaz zisků a ztrát za rok 2015. Z rozvahy za rok 2015 pak plyne, že žalobce sice disponoval aktivy (netto) ve výši 6 146 tisíc

Kč, na druhou vykazoval poměrně vysoké krátkodobé závazky ve výši 3 171 Kč, bankovní úvěry a výpomoci ve výši 1 095 tisíc Kč; co se týká hotových peněz, měl k dispozici pouze 139 tisíc Kč a další jeden tisíc Kč na bankovních účtech (peněžní prostředky, které byly žalobci takto k dispozici, nepředstavovaly ani polovinu z uložené pokuty; v daném ohledu, na základě provedení dokazování, se liší údaje z rozvahy v plném rozsahu ke dni 31. 12. 2015, která je součástí správního spisu, kde na řádce 058 žalobce měl disponovat částkou 261 tisíc Kč, a rozvahou v plném rozsahu ke dni 31. 12. 2015, kde byla na řádce 058 uvedena částka 140 tisíc Kč; první zmíněný dokument byl sestaven dne 8. 2. 2016, druhý 24. 3. 2016). Z daňového přiznání k dani z příjmů právnických osob za rok 2015 plyne, že základ daně u žalobce byl (pouze) 146 000 Kč (ř. 270 předmětného daňového přiznání). Příloha k účetní závěrce, rozvahový den 31. 12. 2015, svědčí o tom, že pohledávky po lhůtě splatnosti u žalobce činily 88 tisíc Kč, závazky však 193 tisíc Kč.

38. K tomu krajský soud dodává, že uložená pokuta neobstojí z pohledu testu pohotové likvidity aplikovaného v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 12. 2016, č. j. 3 As 149/2015-49, dostupného na www.nssoud.cz. Podle tam uvedeného přístupu (např. *Landa, M. Finanční plánování a likvidita*. Computer Press, a. s., 2007. s. 27) je totiž finanční majetek sám o sobě ukazatelem důležitým pro určení pohotové likvidity, neboli schopnosti zaplatit své krátkodobé závazky „ihned“. Ukazatel pohotové likvidity jako poměr finančního majetku ke krátkodobým závazkům vyjadřuje, kolik Kč likvidního majetku připadá na 1 Kč krátkodobých závazků. Likvidita, tedy platební schopnost, je však zajištěna při hodnotě ukazatele alespoň 0,2. Na základě údajů zjištěných z příslušných účetních dokumentů za rok 2015 by i při započítání uložené pokuty činil u žalobce ukazatel pohotové likvidity po zaokrouhlení 0,04 [$140 / (3\,171\,000 + 300\,000)$]; ani kdyby soud vzal v potaz finanční majetek dle rozvahy v plném rozsahu ke dni 31. 12. 2015, předložené ve správním řízení, nevedlo by to k zásadní změně okolností, neboť by finanční majetek činil 261 tisíc Kč, a výše zmíněného ukazatele v hodnotě 0,2 by ani tak nebylo dosaženo. Ukazatel pohotové likvidity tak u žalobce nepřesahuje hodnotu 0,2, a tedy nedokládá jeho schopnost uloženou pokutu zaplatit bez dalších obtíží zaplatit.
39. V nyní posuzované věci se tak vzhledem k dostupné hotovosti ve výši 140 000 (resp. 261 000 dle údajů jsoucích k dispozici v době rozhodování správních orgánů) jeví pokuta ve výši 100 000 jako přijatelnější, a to při zachování dostatečné tvrdosti, odpovídající závažnosti spáchaného správního deliktu. Právě o takové výši pokuty soud v rámci svého moderačního oprávnění dle § 78 odst. 2 s. ř. s. rozhodl.
40. O nepřiměřenosti pokuty uložené rozhodnutími správních orgánů svědčí i další vývoj hospodaření žalobce, který se na základě dále provedených důkazů nejeví jako pozitivní (ztráta cca 221 tisíc Kč za rok 2016 dle výsledovky a rozvahy za toto období; neuhrazené sociální a zdravotní pojištění za zaměstnance ve výši cca 25 000 Kč a závazky po platnosti 30 měsíců ve výši cca 1353 Kč do 31. 1. 2017 dle dokumentu „rozvedení věcné náplně částek vykázaných ve formuláři DPPO“; základ daně z příjmů právnických osob ve výši 27 259 Kč za zdaňovací období roku 2016 dle přiznání k dani z příjmů právnických osob za předmětné zdaňovací období; záporný výsledek hospodaření v roce 2016 dle rozvahy a výkazu zisků a ztrát za rok 2016). Soud bere na vědomí, že rozhodný byl právní a skutkový stav v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), nicméně uvedené skutečnosti ilustrují jistý trend v hospodaření žalobce a podporují závěry o nepřiměřenosti pokuty již v době jejího uložení.

41. Krajský soud v Brně závěrem poznamenává, že jako nedůvodnou posoudil námitku týkající se případu řešeného u zdejšího soudu pod sp. zn. 29 A 43/2011. Jak uvedl žalovaný, v této věci nešlo přímo o Templářské sklepy Čejkovice, ale o člena jejich vedení Mgr. L. L. (viz rozsudek krajského soudu ze dne 18. 6. 2013, č. j. 29 A 43/2011-97). Tato osoba byla skutečně potrestána za obdobné jednání, jakého se dopustil žalobce, a to pokutou ve výši 50 000 Kč. S nyní projednávaným případem ovšem tato věc srovnatelná není. Jednak je potřeba upozornit na to, že v uvedené věci byla trestána fyzická osoba, žalobce je osobou právnickou. Zásadním momentem je zde pak ta skutečnost, že Mgr. L. byl potrestán pořádkovou pokutou podle § 19 odst. 1 zákona o státní kontrole, jenž ani vyšší pokutu udělit neumožňoval (uvedený zákon v § 19 odst. 2 toliko upravoval možnost opakovaného ukládání pořádkových pokut, a to nejvýše do částky 200 000 Kč). Kontrolní řád ovšem toto koncepční pojetí nepřevzal. Nově již neumožnění výkonu kontroly není porušením procesní povinnosti, ale povinnosti hmotněprávní. Kontrolní řád tak opustil vynucení si součinnosti při kontrole prostřednictvím pořádkových pokut a konstruoval skutkové podstaty přestupků a správních deliktů (nyní jen přestupků) za něž stanovil poměrně vysoké sankce. V tomto případě bylo možné podle § 16 odst. 1 písm. a) kontrolního řádu uložit pokutu až do výše 500 000 Kč. Úvahy správních orgánů o výši sankce se tak logicky pohybovaly v tomto rozmezí. Vzhledem k zásadní změně právní úpravy jsou proto oba případy naprosto neporovnatelné.

VI. Závěr a náklady řízení

42. Soud tedy uzavírá, že žalovaný nepochybil, pokud shledal, že žalobce porušil kontrolní řád, nicméně uložená pokuta byla podle názoru soudu ze shora uvedených důvodů zjevně nepřiměřená. Soud proto využil svého moderačního oprávnění, vyplývajícího z § 78 odst. 2 s. ř. s., neboť pro tento postup byly splněny i ostatní procesní předpoklady zde uvedené – bylo možné takové rozhodnutí učinit na základě skutkového stavu, z něhož vyšel správní orgán, a který soud případně vlastním dokazováním v nikoli zásadních směrech doplnil a moderaci uložené sankce žalobce navrhl – a uloženou pokutu snížil na částku 100 000 Kč. Pokud jde o další žalobní námitky, ty soud neshledal důvodnými a podle § 78 odst. 7 s. ř. s. proto žalobu ve zbytku zamítl.
43. O nákladech řízení o žalobě zdejší soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Měl-li úspěch jen částečný, přizná mu soud právo na náhradu poměrné části nákladů. Žalobce byl v řízení o žalobě úspěšný pouze částečně, a to ve své argumentaci, jež se nakonec projevila ve snížení pokuty. Ve zbytku argumentace pak žalobce úspěšný nebyl, neboť napadené rozhodnutí zrušeno nebylo, stejně jako nebylo upuštěno od potrestání jako takového; v té části je třeba shledat procesní úspěch žalovaného. Za této situace nelze jednoznačně určit, která ze stran tohoto řízení byla procesně úspěšnější a v jakém rozsahu, a proto soud nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení o žalobě žádnému z účastníků.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen,

který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 18. prosince 2018

JUDr. Zuzana Bystřická, v.r.
předsedkyně senátu